

Yeni Bir Bilgi ve Öğrenme Merkezi Olarak Bilgi Evleri

Information Houses as a New Information and Learning Center

Şenol Karadeniz*

Öz

Betimleme yöntemi uygulanarak gerçekleştirilen bu çalışmada, Türkiye'deki bilgi evleri ile ilgili web siteleri ve belediyelerin faaliyet raporları incelenmiş, ayrıca literatür taranmıştır. Bilgi evleri konusunda gerçekleştirilen çalışmaların kısıtlı olduğu Türkiye'de bilgi evi ile ilgili ortak bir tanıma rastlanmamıştır. Türkiye'de hizmet veren hangi kurumlara bağlı, kaç bilgi evi olduğuna ilişkin toplu veri bulunmamaktadır. Bilgi evlerinin etkinlikleri oldukça çeşitli, ancak sayıları yeterli değildir. 23 farklı şehirde, 54 farklı kurum bünyesinde hizmet veren toplam 249 bilgi evine rastlanmıştır. Araştırma kapsamında elde edilen sonuçlar ışığında öneriler sunulmuştur.

Anahtar Sözcükler: Bilgi evleri; sosyal belediyeçilik; belediye kütüphaneleri; halk kütüphaneleri; Türkiye.

Abstract

This research, carried out by the descriptive method, web sites related to the information houses in Turkey and activity reports of the municipalities were examined, the literature has also been reviewed. Studies on information houses in Turkey are limited. No common definition of the information house was found. There is no collective data on which institutions are affiliated and how many houses are in Turkey. The activities of information houses are quite diverse, but the numbers are not enough. A total of 249 information houses were found in 23 different cities, serving 54 different institutions. Suggestions are presented in the light of the results obtained within the scope of the research.

Keywords: Information houses; social municipality; municipal libraries; public libraries; Turkey.

Giriş

Türkiye'de merkezîyetçi yapının geldiği noktada yaşanan tıkanıklığın dünyadaki yönetsel eğilimlerle eşzamanlı olarak yerel aktörlerin ön plana çıkmasına neden olduğu ifade edilmektedir (Kaya, 2017, para.5). Türkiye'de yerel yönetimlerin, her ne kadar arzu edilen seviyede olmasa da maddi ve manevi anlamda ihmal edilmiş kişilerin, devlete karşı sosyal destek talebinde bulunma hakkına yani sübjektif bir kamu hakkına sahip olmaları demek olan sosyal devlet ilkeleri (Efe, 2008, s.4) doğrultusunda hizmetlerini çeşitlendirdikleri gözlenmektedir. Bu hizmetlerden biri de önce İstanbul'da kurulmaya başlanan ve daha sonra diğer birkaç ilde yaygınlaşan bilgi evleridir. İnternet ve bilişim teknolojilerinin yaygınlaşmasıyla beraber halk kütüphaneleri, tüm dünyada varlığını korumak ve işlevini sürdürebilmek için çeşitli dönüşüm süreçlerine girmiştir. Türkiye'deki halk kütüphaneleri, bahsedilen dönüşümü gerçekleştirilememenin sancılarını yaşarken, aynı zamanda bilgi evleriyle

* Doktora Öğrencisi. Hacettepe Üniversitesi Bilgi ve Belge Yönetimi Bölümü, e-posta: senolkdz@gmail.com
PhD Student. Hacettepe University Department of Information Management

rekabet etmek riskiyle karşı karşıya kalmıştır. Bu nedenle belediyelerin bünyesinde gittikçe yaygınlaşan bir toplumsal hizmet ve aynı zamanda yeni bir bilgi-egitim-öğrenme merkezi türü olarak gelişen bilgi evlerinin, kütüphanecilik açısından önemini ve kütüphanecilerin bu konuda oynaması gereken rolleri tartışmaya açmanın gerekli olduğu düşünülmüştür.

Betimleme yöntemi uygulanarak gerçekleştirilen bu çalışmada, 1-30 Kasım 2015 tarihleri arasında internet üzerinden arama motorları kullanılarak Türkiye’de, halen hizmet veren bilgi evlerine ilişkin ayrıntılı bir tarama gerçekleştirilmiştir. Konu ile ilgili web siteleri ve belediyelerin faaliyet raporları incelenmiş, ayrıca literatür taranmıştır.

Türkiye’de bilgi evleri konusunda gerçekleştirilen çalışmalar kısıtlıdır. Bu konudaki önemli çalışmalardan biri Yavuz’un (2013) yüksek lisans tez çalışmasıdır. Bilgi evlerini sosyal belediyeçilik bağlamında ele alan çalışmanın odağında Adapazarı Belediyesi Bilgi Evi bulunmaktadır. Bir diğer önemli çalışma Kavi ve Koçak (2010) tarafından ‘8. Uluslararası Bilgi, Ekonomi ve Yönetim Kongresi’ kapsamında sunulan “İstanbul’daki Bilgi Evlerinin Sosyal İçerme Boyutu Açısından Değerlendirilmesi” adlı bildiridir. Çalışmanın sonuç bölümünde İstanbul’daki ilçe belediyelerinin kurdukları bilgi evleri vasıtasıyla, bir sosyal içermeyi hayata geçirdikleri, bu çerçevede hem eğitim-öğretime kattıkları katma değer, hem de sosyal etkinlikler açısından bilgi evlerinin büyük bir açığı doldurdukları ifade edilmiştir. Çavuş, Topsakal ve Kaplan (2012), Kocaeli’deki bilgi evlerinde gerçekleştirilen faaliyetlerin öğrencilere çevre okuryazarlığı kazandırmasına ilişkin öğretmen görüşlerini tespit etmeye çalışmışlardır. Gürbey’in (2012) yüksek lisans tezi çalışmasında ise İstanbul İl Özel İdaresi ile İstanbul Büyükşehir Belediyesi ve Bağcılar, Bakırköy, Büyükçekmece, Gaziosmanpaşa ve Fatih İlçe Belediyeleri örnekleminde yerel yönetimlerin örgün eğitim hizmetlerine yaptıkları katkılar dahilinde bilgi evlerinden de bahsedilmiştir. Türkiye’deki Bilgi ve Belge Yönetimi literatürüne bakıldığında, bilgi evlerinin aslında halk kütüphanelerinin çocuk bölümleri veya bağımsız çocuk kütüphanelerinin işlevlerini yüklediği (Aslan, 2009, s.176) ve bilgi evlerinin genel olarak tanıtıldığı (Konya, 2012) çalışmalara ulaşılmıştır.

Bilgi Evlerinin Ortaya Çıkışı, Tanımı ve İşlevleri

Bilgi çağında bilgiye ulaşmak oldukça kolaydır, ancak söz konusu olan çocuklarsa bilgiye ulaşmak için kullanılan mekânların önemi daha da artmaktadır. Halk kütüphaneleri tüm dünyada ‘güvenilir’ olarak algılanan kamu kurumlarının başında gelmekte ise de Türkiye’de okul kütüphanelerinin yetersiz kalması, halk kütüphanelerinin de ülke çapında yeterince yaygınlaştırılmaması gibi nedenlerden ötürü, öğrencilerin bilgi gereksinimlerini internet kafe gibi kontrolsüz mekanlardan gidermeleri sık rastlanan bir durumdur. Örneğin Kavi ve Koçak (2010, s.568), özellikle büyükşehirlerde yetersizlikler nedeniyle çok sayıda internet kafenin denetlenememekte olduğunu ve denetimsizlik nedeniyle bu mekanların çocuklar için risk taşıdığını belirtmektedir. Dolayısıyla, çocukların uzman kontrolünde ders çalışabilecekleri ve internete ulaşabilecekleri mekânlara ihtiyaç duyulduğunu ifade etmektedir.

Bilgi ve eğlence gereksinimlerinin nispeten kontrolsüz mekanlardan karşılanmasının çocuklar üzerinde çeşitli olumsuzluklar yaratabileceği endişesi politikacılar tarafından da gündeme getirilmiştir. 2004 yılı Mart ayında gerçekleştirilen yerel seçimlerde Türkiye genelinde çok sayıda belediye başkanlığı kazanan Adalet ve Kalkınma Partisi (AK Parti) yöneticileri, bütün belediye başkanları ile bir toplantı gerçekleştirmiştir. Toplantıda; dönemin Başbakanı Recep Tayyip Erdoğan, belediyelerden sosyal hizmetlere ağırlık verilmesini istemiş ve gençleri, özellikle ilköğretim öğrencilerini, kafelerden uzak tutacak bilgi evlerinin kurulması projesini önermiştir. Bu öneri üzerine, bazı belediyelerde bilgi evleri projesi başlatılmış ve pilot bölge olarak seçilen İstanbul’da ilk bilgi evi 2005 yılı Şubat ayında Zeytinburnu Belediyesi tarafından hizmete sunulmuştur. Daha sonra diğer belediyeler de kendi bünyelerinde bilgi evleri açarak bilgi evlerinin sayısını çoğaltmışlardır (Kavi ve Koçak, 2010, s.569).

Bağcılar Belediyesi'nin web sayfasında bilgi evleri projesinin tanıtımında “*Ecdadımızın, Beytü'l-Hikme adıyla anılan eğitim kurumlarını günümüzde Bilgi Evleri adı altında ilk ve ortaokul çocuklarımız için yeniden hayata kazandırdık*” denilmektedir (Bağcılar Belediyesi, 2015, para.1). VII. yüzyıl civarında müslümanlar tarafından kurulan ve ‘Bilgelik Evi’ diye tarif edilen Beytü'l-Hikme’de zengin bir kütüphane, değişik dillerden kitapların tercüme edildiği bürolar ve astronomik gözlemlerin yapıldığı rasathaneden oluşan araştırma merkezi bulunmaktaydı (Şen, 2012, s.2394). Emevî devletinin orta dönemlerinde başlayan çeviri çalışmaları, Abbasî devletinin kuruluşuna kadar dağınık bir şekilde sürmüş, bu dağınık çalışmalar daha sonra bazı Abbasî halifelerinin özel ilgi göstermesi ve Beytü'l-Hikme'nin kurulmasıyla bir araya getirilerek derlenip toplanmıştır (Avcı, 2000, s.8). Bu doğrultuda bilgi evi teriminin Beytü'l-Hikme adlı bilim merkezine dayandığı söylenebilir.

Gerek literatürde gerekse belediyelere ait resmi rapor ve web sayfalarında bilgi evi kavramına ilişkin ortak bir tanımın yapılmadığı görülse de yapılan tanımlarda benzerlikler söz konusudur. Türkiye’de ilk bilgi evini açan Zeytinburnu Belediyesi’ne (2011, para.1) göre bilgi evleri “*Mahallelerde, özellikle 8-18 yaş grubuna bilgiye ulaşma, kendini geliştirme ve boş zamanlarını değerlendirme imkânı sağlamak, bilgisayar ve internete ulaşma fırsatı olmayan çocuklara bu imkânı vermek, şehir merkezlerinde bulunan kütüphanelere ulaşma zorluğunu bilgi evleri aracılığı ile aşarak kitap okuma alışkanlığını yaygınlaştırmak, ders çalışma ortamları müsait olmayan çocuklara çalışma ortamı sağlamak, kültürel ve sosyal hayatın gelişmesine yardımcı olmak, çocuklara bu doğrultuda rehberlik etmek ve onları yönlendirmek amacıyla*” hizmete sunulmuş birimlerdir. Türkiye’de en çok bilgi evi açan Ümraniye Belediyesi’ne (2014, s.177) göre bilgi evleri, “*Milli ve manevi değerlere bağlı donanımlı bir gençliğin yetişmesine yardımcı olmak amacıyla, bilgisayarların ve kütüphanenin bulunduğu bilgi salomu, okuma alanı ve satranç bölümlerinden oluşan, 3-8. sınıf arası Bilge Çocuk adını verdikleri çocuklara uzman eğitimcilerin gözetimi altında en son teknoloji ile hizmet veren binalar*”dır. Fatih Belediyesi’nin tanımına göre ise (Yavuz, 2013, s.53) bilgi evleri, “*İlköğretim ve lise çağındaki gençlere kütüphaneye gitme ve kitap okuma alışkanlığı kazandırmayı hedefleyen; geleneksel kütüphanecilik anlayışının dışında, bilgisayar, internet ve kitapların bir arada olduğu, okul derslerine ve hazırlık kursları ile çocuklarımızın eğitimini destekleyen, farklı seminer ve yarışmaların düzenlendiği, çocuklarımızın sosyal gelişimini sağlayan, çağdaş bilgi ve teknoloji merkezidir*”. Bilgi evini, “*ilk ve orta öğretim çağındaki gençlere kütüphaneye gitme ve kitap okuma alışkanlığı kazandırmayı hedefleyen; çağdaş kütüphanecilik hizmeti vermek isteyen, bilgisayar, internet ve kitapların bir arada olduğu, okul derslerini ve ortaöğretim hazırlık kursları ile çocukların eğitimini destekleyen, farklı seminer ve yarışmaların düzenlendiği, çocukların sosyal gelişimini sağlayan, çağdaş bilgi ve teknoloji merkezleri*” olarak tanımlayan Konya’nın (2012, s.43) tanımı kütüphanecilikle ilişkili bir tanım olması açısından önemli bulunmuştur.

Türkiye’de, genel eğitim sisteminin tüm ihtiyaçları karşılayamaması nedeniyle, özellikle gelir seviyesi düşük ailelerin çocuklarını eğitim açısından fırsat eşitsizliğine sürüklenmekte olduğu ifade edilmektedir (Kavi ve Koçak, 2010, s.568). Dolayısıyla, bu fırsat eşitsizliğinin asgariye indirilmesi için çeşitli eğitim ortamlarına gereksinim duyulmuştur.

Küçükçekmece Belediyesi (2015, para.3) kendi ilçesindeki bilgi evlerinin “*sokağın olumsuz ortamından çocukları güvenli ve kontrollü bir ortamda, ders çalışmalarını; kitap okuma alışkanlığı kazanmalarını; boş vakitlerini yararlı bir şekilde değerlendirmelerini, sosyal alanda yeteneklerini geliştirebilmelerini sağlamak*” amacıyla kurulduğunu belirtmektedir. Bahçelievler Belediyesi (2015, para.1) ise bilgi evlerinin kuruluş amacını “*Geleceğimizin teminatı çocuklarımızı hayatın gerçeklerine göre yetiştirip, onları geleceğe, çağın teknik bilgi ve teknolojileriyle hazırlamaktır. Bu projeye herkese eşit eğitim imkânı sağlanmaktadır*” biçiminde ifade etmiştir. Bilgi evleri ilköğretim çağındaki çocukların çağımızın gerektirdiği teknolojik olanaklardan faydalanabilecekleri, ödevlerini eğiticiler gözetiminde yapabilecekleri ve düzenlenen çeşitli faaliyetlere katılarak sosyalleşebilecekleri çok amaçlı ortamlardır (Konya, 2012, s. 43).

Küçükçekmece Belediyesi'ne (2015, para.4) göre bilgi evlerinin işlevi şunlardır:

- Gelişim sürecindeki bireyin kişilik gelişimine destek vererek; birey ile aile ve okul arasında köprü vazifesi görmek; ailesi ve çevresiyle olumlu ilişki kurmasını sağlamak.
- Özenle seçilen eğitim, gezi, oyun faaliyetler ile eğitim ve öğretimi yorumlayabilen, kendisini ve yeteneklerini keşfetme; hayal kurmasını bilen başarılı bireyler yetiştirmesine katkıda bulunmak.
- Bireylerin kendisine güvenen, aktif, toplum içinde söz sahibi; sanatsal ve kültürel yönü kuvvetli bireyler olmasını sağlamak.
- Kulüp çalışmaları ile üyelerinin yeteneklerini geliştirmek ve özgüvenlerini artırmak.
- Gezilerle tarihi, coğrafi, kültürel ve teknolojik birikimleri artırmak.
- Kitap okuma zamanlarıyla bilgi ve zekâları geliştirmek.
- Rehberlik ve psikolojik danışmanlık hizmeti sunmak.
- Güvenli ve kontrollü bilgisayar sınıflarında bilgisayar öğrenmek, ödev ve araştırmalarını yapmak, oyun oynama imkanı bulmak.
- Yeni arkadaşlıklar kurabileceği, zengin, kültürel ve sosyal bir ortam sağlamak.

Çavuş, Topsakal ve Kaplan'ın (2012, para.3) araştırmasında ise, çevre okuryazarlığı kazandırmada okul dışı öğrenme ortamlarının önemli ve bilgi evlerinde gerçekleştirilen faaliyetlerin öğrencilerin çevre okuryazarlığı kazanmalarında etkili olduğunu dile getirmektedirler. Bu açıdan, bilgi evlerinin çevre okuryazarlığı kazandırma işlevi olduğu da söylenebilir.

Bağcılar Belediyesi projenin hedef kitesini, ekonomik farklılıkları nedeniyle teknolojiye ulaşma zorluğu çeken alt-orta gelir düzeyine sahip ailelerin çocukları olarak tanımlamıştır (Ballı, 2010, para.7). Bilgi evleri İstanbul'daki 10-19 yaş aralığındaki 100 bin çocuğun bilgiye sağlıklı ulaşımında öncülük yapmaktadır (Kavi ve Koçak, 2010, s.568). Zeytinburnu Belediyesi (2011, para.1) 8-18 yaş aralığındaki öğrencilere; Ümraniye Belediyesi (2014, s.177) ise 3-8. sınıf öğrencilerine hizmet vermektedir. Ayrıca, bu kütüphanelerde büyükler için de düzenlenen çeşitli programlar olduğu gözlenmektedir.

Bilgi Evlerinin İdarî Yapısı ve Hizmet Birimleri

Bilgi evleri genelde belediyelerin Kültür ve Sosyal İşler Müdürlüğü'ne bağlı olarak faaliyet göstermekte olup, bu müdürlüğün altında 'Bilgi Evleri Koordinatörlüğü' oluşturulmuştur. Her bir Bilgi Evi yöneticisi bu koordinatöre bağlı olarak hizmetlerini yürütmektedir. Genelde belediyeye bağlı bütün bilgi evlerinden sorumlu genel bir koordinatörün dışında hemen her bilgi evinde bir yönetici bulunmaktadır. Bunun yanında tam donanımlı bir bilgi evinde bir etüt hocası, sözel - sayısal dersler eğitmeni, bir bilgisayar hocası, bir yabancı dil (İngilizce) hocası, bir kütüphane görevlisi, bir rehber öğretmen, bir danışma görevlisi, bir yardımcı hizmetler görevlisi ve bir temizlik görevlisi de bulunmaktadır (Yavuz, 2013, s.56).

Genelde her bir bilgi evinde bir yönetici odası, bir sergi-oturma-dinlenme salonu, bir bilgisayar laboratuvarı, bir İngilizce eğitim sınıfı, bir sayısal-sözel dersler etüt sınıfı, bir kütüphane, derslik ve öğrenci kulüpler için tahsis edilmiş odalar bulunmaktadır. Bazı bilgi evlerinde derslikler, modern eğitim araçlarıyla donatılmıştır. Örneğin Fatih Belediyesi'ne (2017) bağlı bilgi evlerinde, pek çok özel okulda dahi olmayan ve çocukların dersleri interaktif bir şekilde, hızla öğrenmesini sağlayan akıllı tahtalar kullanılmaktadır. Bilgi evlerinde genel olarak ortak olan dört bölüm olduğu görülmektedir:

- 1) **Etüd Bölümü:** Okul dışında ders çalışma olanağı bulamayan öğrencilere etüt salonunda, Türkçe, Matematik, Fen ve Teknolojileri, Sosyal Bilgiler ve İngilizce derslerinde branş öğretmenleri nezaretinde çalışma ortamı sunulmaktadır. Etüt öğretmenleri, genelde MEB müfredatında verilen dersleri tekrarlamak, testler ile çocukların bilgi seviyesini ölçmek ve sınavlar için test teknikleri geliştirmek suretiyle öğrencileri desteklemektedir (Bağcılar Belediyesi, 2015; Yavuz, 2013, s.57).

- 2) **Kütüphane Bölümü:** Hemen her bilgi evinde orta ölçekli bir kütüphane bulunmaktadır. Bunlar ortalama olarak 3000-5000 kitap ile 10-15 arası dergi içeren dermelere sahiptir. Kitaplar, ilköğretimin bütün seviyelerine uygun ve çocukların araştırma ve ödev hazırlama ihtiyaçlarına cevap verecek nitelikteki kaynak kitaplardan oluşmaktadır. Ayrıca dünya klasiklerini de içeren romanların yanında hikâyeler, masallar, şiirler, biyografiler, fıkralar, bilmeceler ve gezi kitapları da genelde bulunmaktadır. Öğrenciler, beğendikleri kitapları okuma salonunda veya ödünç alarak kütüphaneden kullanmaktadırlar. Bazı bilgi evlerinde öğrencilere kitap okuma alışkanlığı ve sevgisi kazandırmaya yönelik özel okuma günleri de tertiplenmektedir. Bu bölümde, genel olarak hedef kitlenin ihtiyacına cevap verebilecek nitelikte ve sayıda kitap bulundurulmaktadır ve kitaplar raflara üyelerin rahatlıkla ulaşım alabilecekleri şekilde dizilmiştir. Rehber öğretmenler üyelerin talepleri doğrultusunda kitap bulma veya ödev araştırma konularında yardımcı olmaktadır (Bağcılar Belediyesi, 2015; Yavuz, 2013, s.57). Ancak, Konya (2012, s.45) bu kütüphanelerin çok azında mesleki eğitim almış kütüphaneci olduğunu belirtmektedir. Bu nedenle bilgi evlerinde profesyonel kütüphanecilik eğitiminin verildiğini söylemek zordur.
- 3) **Bilgisayar ve İnternet Bölümü:** Çocuklar, rehber öğretmenler eşliğinde bilgisayarla internete girmektedir. Bu rehber öğretmenler öğrencilere; öncelikle temel bilgisayar kullanımı, web sitesi kullanma hatta web sayfası hazırlama, ödev ve araştırma konularında yön vermektedirler. Ayrıca, bilgisayarlara çocukların gelişimine zararlı sitelere girişi engelleyici programlar yüklenmiştir. Bilgisayar sınıflarında, çocuklara temel bilgisayar kullanımı, ödev hazırlama, internete girip araştırma yapma konularında bilgiler verilmektedir. Bu sınıflarda öğrenciler belirli bir zaman dilimi çerçevesinde oyun oynayabilme imkânı da bulmaktadır (Bağcılar Belediyesi, 2015; Yavuz, 2013, s.57).
- 4) **Kulüpler:** Kulüp sınıfında öğrenciler, ilgi duydukları sosyal konularda küçük gruplar halinde ve öğretmenler gözetiminde hobi çalışmaları yapma fırsatı bulabilmektedir. Dönem sonunda sergi, turnuva, gezi ve gösteri gibi etkinlikler de yapılmaktadır. Öğrencilerin becerilerini keşfedip, stres atarak eğlenceli bilgi edinmelerini amaçlayan kulüp faaliyetlerinin sosyalleşme fonksiyonu büyüktür (Bağcılar Belediyesi, 2015).

Her bilgi evinde aynı hizmetlerin verildiği söylenemez, ancak yine de ortak olan hizmetler görülmektedir. Bilgi evlerinde verilen hizmetler (Küçükçekmece Belediyesi, 2015; Ümraniye Belediyesi, 2014; Bağcılar Belediyesi, 2015) etüt, kütüphane, bilgisayar laboratuvarları, kulüpler, kurslar, rehberlik hizmetleri, atölye çalışmaları, sanat branşları, kültürel etkinlikler, ölçme değerlendirme, değerler eğitimi, eğitim koçluğu ve benzeri etkinlikler olarak derlenmiştir.

Politika Belgelerinde Bilgi Evleri

Türkiye'nin 2015-2018 döneminde takip edeceği Bilgi Toplumu Stratejisi ve Eylem Planı'nda (Kalkınma Bakanlığı, 2014) bilgi evi terimi kullanılmamıştır. Ancak "Bilgi ve İletişim Teknolojilerinin Topluma Nüfuzu" ana eksenine yönelik 35 no.lu "Yerel Yönetimlerde Kamu Bilişim Merkezlerinin Kurulması" eylem planı bilgi evleri ile ilişkilidir. 35 no.lu eylem planının politika kısmında: "Bireylerin BİT'e erişim imkânları artırılacaktır. Bu kapsamda, faal durumda olan KİEM'lerden hizmet sunumuna devam edilecektir. Bu merkezlerden, yerel yönetimler altında faaliyet gösterenler ve yeni kurulacak olanlar Kamu Bilişim Merkezi (KBM) olarak yapılandırılacaktır." (Kalkınma Bakanlığı, 2014, s.132) denilmektedir. Aynı eylem planının gerekçe kısmında ise "KBM'lerin kültür merkezi, belediye hizmet binaları gibi sık kullanılan ve altyapı sorunu olmayan yerlerde konumlandırılması, merkezlerin işletimine ilişkin bütçe ve personel esnekliğine sahip olunması yerel yönetimleri avantajlı kılan diğer unsurlardır. Yerel yönetimlere sağlanacak destekle çok sayıda kişinin bu merkezlerden internet erişim hizmeti ve eğitim alması sağlanabilecektir. Bu kapsamda merkezlerin yerel yönetimler

eliyle faaliyet gösterdiği, merkezi idarenin ise içerik sağlayıcı, denetleyici ve finansör konumunda olduğu bir yeni KBM modelinin ortaya konması gerekmektedir” (Kalkınma Bakanlığı, 2014, s.133) ifadeleri geçmektedir.

Ayrıca AK Parti Yerel Yönetimler Başkanlığınca 24.09.2014 tarihinde "Yerel Yönetimlerde Gençlik ve Eğitim Politikaları Çalıştayı" düzenlenmiştir (AK Parti, 2014, s.2). Çalıştayda diğer konuların yanı sıra Belediyelerin yetki sınırlarında, gençleri tehdit eden her türlü zararlı alışkanlık ve bağımlılıklara karşı doğrudan ilişkili kurumlarla ve yerel sivil toplum kuruluşlarıyla daha güçlü ilişkilerin kurulması ve iş birliğinin yapılması hususu vurgulanmıştır. Gençlik ve eğitim destek programlarının, "Bilgi Evleri" adıyla, başkanı AK Parti'li olan belediyelerde yaygınlaştırılması önerilmiştir. Bilgi Evleri-Gençlik Merkezleri gibi uygulamaların daha etkin işletilebilmesi için belediyelerin yönetim yapılarında müstakil birimler haline getirilmesi görüşülmüştür.

Bulgular

Çalışmamız kapsamında öncelikle bilgi evinin tanımına odaklanılmış ancak ortak bir tanıma rastlanmamıştır. Genelde belediyelerin bünyesinde kuruldukları için, bilgi evlerinin ne olduğu sorusunun ilgili belediyelerin öznel bakış açısına göre yorumlanıp yanıtlandığı görülmektedir.

Literatür taraması sonucu bilgi evleri konusunda son derece kısıtlı çalışmaya ulaşılmıştır. Bu durumun nedeninin, bilgi evlerinin henüz 10 yıllık bir geçmişe sahip olması ve halen pilot çalışma niteliğinin sürmesinden kaynaklandığı tahmin edilmektedir. Ancak Türkiye’de hizmet veren hangi kurumlara bağlı, kaç bilgi evi olduğuna ilişkin toplu veri bulunmamaktadır.

İnternet taramasında, biri Ümraniye Belediyesi’ne (<http://www.bilgievi.org.tr>) diğeri de Zeytinburnu Belediyesi’ne (<http://www.bilgievi.gen.tr>) ait olan ve bilgi evlerini kapsayan iki ayrı portala erişilmiştir. Bunun dışında kendi web sayfalarında bilgi evlerine yönelik ayrı sayfalar oluşturan veya herhangi bir bağlantı sağlayan belediye sayısı son derece azdır. Bu konuda en derli toplu web sayfasının Bağcılar Belediyesi tarafından sunulan web sayfası (<http://www.bagcilar.bel.tr/kategori/70/2/bilgi-evleri.aspx>) olduğu söylenebilir. Belediye web sayfalarındaki bilgiler daha çok belediye başkanlarının bilgi evi hizmetlerine ilişkin bülten veya duyurulardır.

Bilgi evi hizmeti veren belediyelerin son dönem yıllık faaliyet raporları da incelenmiş; fakat çok azında bilgi evine ilişkin veriye ulaşılabilmmiştir. Kamu kurumu olmaları nedeniyle faaliyet raporu yayınlamak durumda olan belediyelerin, kendi evlerindeki bilgi evlerine ilişkin faaliyetleri raporlaştırmamış olmaları dikkat çekicidir. Daha çok yerel medya organlarının elektronik versiyonlarının bulunduğu internet sayfalarında, yerel haberler kapsamında, bilgi evlerine ilişkin haber, bilgi veya verilere rastlanabilmektedir.

İnternet üzerinden gerçekleştirilen çalışma sonucunda; 23 farklı şehirde, 54 farklı kurum bünyesinde hizmet veren ve bilgi evi biçiminde tanımlanan toplam 249 oluşuma rastlanmıştır. Bu kurumların 3’ü sivil toplum kuruluşuyken 51’i belediyedir. Yine 249 bilgi evinden 3’ü kendilerini bilgi evi olarak tanımlasalar da hizmetlerini sadece çevrimiçi olarak sunmaktadırlar. Kartal Belediyesi ise vermiş olduğu hizmeti ‘engelsiz bilgi evi’ olarak adlandırmıştır. Ayrıca gezici bilgi evi olarak ifade edilen bir mobil araç da bulunmaktadır.

Bilgi evlerinin en çok bulunduğu il İstanbul’dur. 234 bilgi evinin 155’i İstanbul’dadır. Bu illeri Kocaeli (38), Ankara (15), Denizli (10) ve Afyonkarahisar (5) takip etmektedir. Bünyesinde en çok bilgi evi barındıran belediye 25 bilgi evi ile Ümraniye Belediyesi’dir. Diğerleri ise Sancaktepe (16), Bağcılar (16), Kocaeli Büyükşehir (13), Mamak (13), Denizli Büyükşehir (10) ve Küçükçekmece (10) belediyeleridir. Belediyeler dışında sivil toplum kuruluşlarının da bilgi evi açtığı görülmüştür (Bkz. Ek).

Bilgi evlerinin etkinlikleri oldukça çeşitlidir, ancak sayıları yeterli düzeyde değildir. Öyle ki, İstanbul'da 100'ü aşkın bilgi evi söz konusuysen, bu bilgi evlerinden yararlanma potansiyeline sahip 2 milyon çocuk ve genç vardır. Bu sayının yarısı bile bu kurumlardan yararlanmak istese, her bir bilgi evine ortalama 10 bin çocuk düşmektedir ki, hiçbir bilgi evi bu sayıda üyeyi kaldırabilecek güçte değildir (Kavi ve Koçak, 2010, s.572). Ayrıca bilgi evlerinin internet kafe, kütüphane, dersane gibi kurumların yanı sıra zaman zaman kreş rolünü de üstlendiği anlaşılmaktadır.

Bazı bilgi evlerinin, üye çocukların ailelerine yönelik telefon ile anket uygulamaları, kullanıcı memnuniyetinin ölçülmeye çalışıldığına bir göstergesi olarak görülmektedir.

Bilgi toplumu eylem planında doğudan bilgi evlerine yönelik bir ibare geçmemektedir. Ancak eylem planındaki içerikten bilgi evlerinin aynı zamanda birer kamu bilişim merkezi olarak görülmesi gerektiği anlaşılmaktadır. Strateji belgesine göre yerelden yönetilen; ancak merkezden içerik ve bütçe sağlanarak denetlenecek yeni bir modele dönüşebilir.

Sonuç ve Öneriler

Çalışmanın bütününden elde edilen bilgiler doğrultusunda bilgi evi kavramsal olarak yeniden tanımlanabilir; Bilgi evleri, sosyal belediyeçilik anlayışı doğrultusunda semt veya mahalle bazında kurulmuş, ilk ve orta öğretim çağındaki çocukların örgün eğitimlerini desteklemeyi, okuma ve kütüphane kültürü edinmelerini, bilgi okuryazarlığı becerilerini geliştirmeyi amaçlayan, uzman eğitimciler ile bilgi ve belge yöneticileri gözetiminde eğitsel, teknolojik, sanatsal ve kültürel etkinliklerin gerçekleştirildiği bilgi ve öğrenme merkezleridir.

Bilgi evleri genelde kütüphanelere ve diğer kültürel eğitsel merkezlere ulaşma zorluğunu aşabilmek için semt ve mahallelerde kurulmuşlardır. Kütüphanelere göre daha küçük yapıda olmalarına rağmen daha etkili hizmet verebilmektedirler.

Bilgi evleri bilişim olanaklarından yeterince yararlanamayan üyelerinin bilgi okuryazarlığı becerilerin geliştirilmesine katkı sağlamaktadır. Böylece toplumun farklı kesimleri arasında var olan sayısal bölünmenin azaltılması konusunda da oldukça önemli bir işlev üstlenmiştir.

Öğrencilerin boş zamanlarını veya eğlenceye yönelik zamanlarını sağlıklı ve kontrolsüz ortamlar yerine bilgi evinde geçirmeleri; çocukların kişisel gelişimlerinin yanı sıra kültürel ve sosyal hayatlarının da gelişmesine yardımcı olmaktadır.

Bilgi evleri çeşitli etkinliklerle kullanıcı sorununu aşmış görünmektedir. Ancak, bilgi evi sayısı bu ilgi karşısında yetersizdir.

Bilgi evlerini kullanan öğrencilerin eğitim sorumluluğunu yüklenmiş olan bilgi evi personelinin niteliği konusunda henüz akademik araştırma yapılmamıştır. Çünkü öğretmenlerin üstlenmiş oldukları öğretim faaliyetlerini yerine getirebilmesinde öncelikle bilgi okuryazarlığı becerilerine sahip olması gerekmektedir. Doğru yönlendirme doğru niteliğe sahip personel tarafından gerçekleştirilebilir. Bu bilgi okuryazarlığı becerileri kütüphaneciler tarafından karşılanabilir.

Bilgi evlerinin işleyiş ve amaçlar açısından halk kütüphanelerine rakip olabileceği düşünülebilir. Bu kapsamda elde edilen bulgular açısından şu genel değerlendirmeler yapılabilir:

- Bilgi evlerinde öğrencilere Milli Eğitim Bakanlığı kökenli öğretmenler nezaret etmektedir. Üyelere uzman kontrolünde ders çalışma olanağı sağlanmaktadır. Halk kütüphaneleri ise, temelde örgün eğitimi değil yaşam boyu eğitimi desteklemektedir. Örgün eğitim kısmı olarak, öğrencilere ders çalışma olanağı ve eğitimi destekleyecek bilgi kaynaklarını sağlayarak destek verebilir.
- Bilgi evlerinde genelde ilkökul ve ortaokul öğrencileri kayıt olabilmektedir. Oysa halk kütüphaneleri, herhangi bir kısıtlama olmaksızın toplumdaki herkesin kullanımına açıktır.
- Bilgi evleri siyasi iradenin yönlendirmesiyle yerel yönetimler tarafından hayata geçirilmiştir. Yani belediye başkanlarının bu hizmeti bir görev olarak addetmeleri nedeniyle konuya özel ilgileri olmuştur. Toplumsal süreçler sonucu ortaya çıkmış ve

çeşitli dönüşümler geçirerek varlıklarını sürdürmekte olan halk kütüphaneleri ise merkezi idareye bağlı olarak hizmetlerini yürütmektedirler. Yine de yerel yönetimler tarafından açılmış halk kütüphaneleri vardır.

- Gerek bilgi evleri arasında gerekse bilgi evi kuran belediyeler arasında daha çok bilgi evi açma, daha çok üye sağlama gibi niceliksel konularda bir rekabet oluşmuştur. Merkezi idareye bağlı birer kamu kurumu olan halk kütüphaneleri arasında ise bu düzeyde bir rekabet gözlenmemektedir.
- İnternet bağlantılı birkaç bilgisayar, küçük ölçekli bir kitaplık ve ders çalışma olanağı sağlayan, genelde bir sınıftan oluşan bilgi evleri mahalle merkezli açılmaktadır. Dolayısıyla bir ilçede 10'un üzerinde bilgi evine rastlamak mümkündür. Genelde müstakil binalara sahip olan ve dermeleri daha büyük olan halk kütüphaneleri il veya ilçe merkezli olarak açılmaktadır. Yine genelde ilçe halk kütüphanesi ve varsa buna bağlı bir şube kütüphanesi biçiminde örgütlenmelerine rağmen halen Türkiye'nin bazı ilçelerinde halk kütüphanesi yoktur.
- Bilgi evlerinin kuruluşunda donanım ve tefrişat malzemeleri ile beraber personel için de ihaleye çıkılabildiği görülmüştür. Gerek hizmet alımı biçiminde gerçekleştirilen bu işlemler nedeniyle gerekse bilgi evlerinin çok daha küçük sistemler içermesi nedeniyle bilgi evlerinin kuruluş aşaması çok daha hızlı gerçekleşebilmektedir. Oysa arsa tahsisi, bina inşası, donatım malzemelerinin temini, derme oluşturma, yetersiz bütçe ve uzman personel istihdamındaki güçlükler nedeniyle halk kütüphanelerinin kurulması, çok daha çetin bir süreç içermekte, bu nedenle yeni halk kütüphanelerinin kuruluşu son derece zor olmaktadır.
- Bilgi evleri sosyal belediyecilik anlayışı ile kurgulanmış; çocukların zararlı alışkanlıklara yönelmelerini engellemek ve örgün eğitimlerini desteklemek amacıyla kurulmuşlardır. Halk kütüphaneleri ise bilginin toplumsallaştırılması anlayışı çerçevesinde, bilgi kaynaklarını korumak, düzenlemek ve topluma sunmak ve yaşam boyu eğitimi desteklemek amacıyla kurulmuşlardır.
- Bilgi evlerinde verilen hizmetlerin büyük bölümü halk kütüphanelerinin işlevleri arasında yer almaktadır. Sadece örgün eğitimi uzman öğretmenler eşliğinde desteklemek temel kütüphanecilik hizmetlerinden değildir, ancak bu durum halk kütüphanelerinin bu konuda inisiyatif ve önlem almasına engel değildir.
- İdari açıdan bir belediyeye bağlı olan bilgi evleri, çok daha etkili biçimde yönetilebilirken, merkezi idareye bağlı olmalarına rağmen taşra teşkilatı sayılması nedeniyle halk kütüphanelerinin yönetim süreçlerinde çeşitli aksamalar ve belirsizlikler yaşanabilmekte, bu da verimliliği düşürmektedir.

Çalışma kapsamında önerilerimiz şunlardır:

- Bilgi evleri kuruluş, işleyiş ve denetleme prosedürlerinin ivedilikle oluşturulması gerekmektedir.
- Bilgi evleri Personel ve Hizmet Standartları'nın ortaya konulması gerekmektedir.
- Bilgi evlerinin sayısı arttırılmalıdır.
- Bilgi evlerinde Bilgi ve Belge Yönetimi Bölümü mezunları da görev yapmalıdır. Bu yeni istihdam alanı için Türk Kütüphaneciler Derneği veya Bilgi ve Belge Yönetimi Bölümleri girişimlerde bulunmalıdırlar.
- Bilgi evlerindeki personelin niteliğini ölçecek araştırmalar yapılmalıdır.
- Bilgi evlerindeki personelin niteliğini yükseltecek ve bilgilerini güncelleyecek hizmet içi eğitimler planlanmalı ve uygulanmalıdır.
- Bilgi evlerini birbirlerine bağlayacak elektronik ağlar oluşturulmalıdır.
- Bilgi evleri arasında bilgi ve deneyimlerin paylaşılacağı akademik ve kültürel etkinlikler gerçekleştirilmelidir.
- Bilgi evleri arası işbirliği sağlanmalıdır.
- Bilgi evleri-halk kütüphaneleri arasında işbirliği modelleri geliştirilmelidir.

- Türk Kütüphaneciler Derneği veya Bilgi ve Belge Yönetimi Bölümleri, bilgi okuryazarlığı, derme geliştirme, temel kütüphanecilik hizmetleri konularında eğitimler vermelidirler.

Yeni bir hizmet türü olarak karşımıza çıkan ve gittikçe yaygınlaşacağı tahmin edilen bilgi evleri, içeriğinde barındırdığı bilgi hizmetleri bağlamında bilgi ve belge yönetiminin alanına girmektedir. Bu nedenle kütüphaneciler bilgi evlerine ilgi göstermeli, bilgi evleri konusu çeşitli çalışmalarla desteklenmelidirler.

Kaynakça

- AK Parti. (2014). *Gençlik ve eğitim politikaları çalıştay sonuç raporu*. Erişim adresi: <http://images.akparti.org.tr/upload/bulten/genclik-ve-egitim-politikalari-calistayi.docx>
- Aslan, S. (2009). 2023 Türkiye vizyonu, halk kütüphanesi politikaları ve Çemişgezek: batı ülkeleri ve Türkiye halk kütüphanelerinin işlevsel açıdan bir karşılaştırması. *Türk Kütüphaneciliği*, 23(1), 169-200.
- Avcı, N. (2000). İslam dünyasında kütüphaneciliğin doğuşu ve ilk örnekleri. Beytü'l-Hikme'den Daru'l-Hikme'ye. *Eskişehir Osman Gazi Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 1(1), Özel Sayı, (5-14).
- Bağcılar Belediyesi. (2015). *Bilgi evleri*. Erişim adresi: <http://www.bagcilar.bel.tr/bilgievleri>
- Bahçelievler Belediyesi. (2015). *Bilgi evleri*. Erişim adresi: <http://www.bahcelievler.bel.tr/icerik/457/1262/bilgi-evleri.aspx>
- Ballı, M. (2010). İstanbul'a yeni 'bilgi evleri' doğuyor. Erişim adresi: <http://www.bilgiagi.net/istanbul%E2%80%99a-yeni-bilgi-evleri-doguyor/15181/>
- Çavuş, R., Topsakal, Ü.U. ve Kaplan, A.Ö. (2012). İnfomal öğrenme ortamlarının çevre okuryazarlığı kazandırmasına ilişkin öğretmen görüşleri: Kocaeli Bilgi Evleri Örneği. 21. *Ulusal Eğitim Bilimleri Kongresi. 12-14 Eylül 2012*, İstanbul: Marmara Üniversitesi. Erişim adresi: http://www.pegem.net/akademi/kongrebildiri_detay.aspx?id=136633
- Efe, F. (2008). *Uygulamalı sosyal belediyeçilik: e-Kent Modeli*. İstanbul: Metropol Yayıncılık.
- Fatih Belediyesi. (2017). *Fatih Belediyesi bilgi evleri*. Erişim adresi: <http://www.fatih.bel.tr/bilgievleri>
- Gürbey, S. (2012). *Eğitim hizmetlerinin sunumunda yerel yönetimlerin rolü: İstanbul örneği*. Yayınlanmamış yüksek lisans tezi. İstanbul: Marmara Üniversitesi.
- Kalkınma Bakanlığı. (2014). *2015-2018 Bilgi Toplumu Stratejisi ve Eylem Planı*. Erişim adresi: <http://www.bilgitoplumustratejisi.org/download/docfile/8a9481984680deca014bea4232490005>
- Kavi, E. ve Koçak, O. (2010). İstanbul'daki bilgi evlerinin sosyal içerme boyutu açısından değerlendirilmesi. 8. *Uluslararası Bilgi, Ekonomi ve Yönetim Kongresi, 28-31 Ekim 2010, Bildiriler içinde (s.567-578)*. İstanbul: İstanbul Üniversitesi İktisat Fakültesi.
- Kaya, E. (2017). *Sosyal Belediyeçilik*. Erişim adresi: <http://www.sosyalhizmetuzmani.org/sosyalbelediyeçilik.htm>
- Konya, Ü. (2012). Bilgi evleri. Ö. Külcü, T. Çakmak ve N. Özel. (Yay. Haz). *Prof. Dr. K. Gülbün Baydur'a Armağan* içinde (s. 43-48). Ankara: Hacettepe Üniversitesi Bilgi ve Belge Yönetimi Bölümü.
- Küçükçekmece Belediyesi. (2015). *Bilgi evleri nedir?* Erişim adresi: http://www.kucukcekmecebilgievleri.com/index.php?option=com_content&view=article&id=179&Itemid=137
- Şen, M. E. (2012). VIII. yüzyılda Türklerin ilmî durumunun tespitine farklı bir bakış: Basra, Mâverâünnehir örneği. *Turkish Studies*, 7(3), 2393-2407.
- Ümraniye Belediyesi. (2014). *Ümraniye Belediyesi 2014 yılı faaliyet raporu*. Erişim adresi: <http://umraniye.bel.tr/userfiles/file/bulten/faaliyetRaporu2014.pdf>
- Yavuz, İ. (2013). *Sosyal belediyeçilik bağlamında çocuk ve gençlik hizmetleri: Adapazarı Belediyesi bilgi evi örneği*. Yayınlanmamış yüksek lisans tezi. Yalova Üniversitesi: Yalova.
- Zeytinburnu Belediyesi. (2011). *Zeytinburnu bilgi evleri*. Erişim adresi: <http://www.bilgievi.org.tr/Sayfalar/11/Kurumsal/Tarihce.aspx>

Ek: Bilgi Evleri Listesi

1	Adıyaman	Kahta İkbal Eğitim Kültür ve Yardım Derneği	Kahta Bilgi Evi
2	Afyon	Afyonkarahisar Belediyesi	Harbiş Bilgi Evi
3	Afyon	Afyonkarahisar Belediyesi	İbrahim Özkul Bilgi Evi
4	Afyon	Afyonkarahisar Belediyesi	Necip Fazıl Bilgi Evi
5	Afyon	Afyonkarahisar Belediyesi	Şehit Üst. Tğ. Sami Çifçi Bilgi Evi
6	Afyon	Türkiye Diyanet Vakfı	TDV Bilgi Evi ve Kültür Merkezi
7	Ankara	Çubuk Belediyesi	Kurbantepe Gençlik Merkezi ve Bilgi Evi
8	Ankara	Etimesgut Belediyesi	Kent Konseyi Bilgi Evi
9	Ankara	Mamak Belediyesi	Ahmet Yesevi Bilgi Evi
10	Ankara	Mamak Belediyesi	ANFİ Bilgi Evi
11	Ankara	Mamak Belediyesi	Başak Bilgi Evi
12	Ankara	Mamak Belediyesi	Demirlibahçe Bilgi Evi
13	Ankara	Mamak Belediyesi	Kutludüğün Bilgi Evi
14	Ankara	Mamak Belediyesi	Laike Bilgi Evi
15	Ankara	Mamak Belediyesi	Lalahan Bilgi Evi
16	Ankara	Mamak Belediyesi	Mehmet Akif Ersoy Bilgi Evi
17	Ankara	Mamak Belediyesi	Nene Hatun Bilgi Evi
18	Ankara	Mamak Belediyesi	Peyami Safa Bilgi Evi
19	Ankara	Mamak Belediyesi	Tenzile rdoğan Bilgi Evi
20	Ankara	Mamak Belediyesi	Yeşilbayır Bilgi Evi
21	Ankara	Mamak Belediyesi	Yunus Emre Bilgi Evi
22	Antalya	Kepez Belediyesi	Barış Mahallesi Bilgi Evi
23	Antalya	Kepez Belediyesi	Yeşiltepe Mahallesi Bilgi Evi
24	Balıkesir	Havran Belediyesi	Bilgi Evi
25	Balıkesir	Sındırgı Belediyesi	Remzi Çakar Bilgi Evi
26	Bartın	Ulus Belediyesi	Online Bilgievi
27	Bitlis	Bitlis Belediyesi	Bilgi Evi
28	Bitlis	Bitlisli Genç İş Adamları Derneği	Arap Köprü Bilgi Evi
29	Bitlis	Bitlisli Genç İş Adamları Derneği	Karşıyaka Bilgi Evi
30	Bitlis	Bitlisli Genç İş Adamları Derneği	Kurubulak Bilgi Evi
31	Bolu	Gerede Belediyesi	Ramazan Dede Bilgievi
32	Bursa	Osmangazi Belediyesi	Demirkapı Şükran Gönenç Bilgi Evi
33	Bursa	Osmangazi Belediyesi	Mehmet Akif Bilgi Evi
34	Denizli	Denizli Büyükşehir Belediyesi	Aktepe Bilgi Evi ve Kurs Merkezi
35	Denizli	Denizli Büyükşehir Belediyesi	Anafartalar Bilgi Evi ve Kurs Merkezi
36	Denizli	Denizli Büyükşehir Belediyesi	Atalar Bilgi Evi ve Kurs Merkezi
37	Denizli	Denizli Büyükşehir Belediyesi	Fatih Bilgi Evi ve Kurs Merkezi
38	Denizli	Denizli Büyükşehir Belediyesi	Gökpınar Bilgi Evi ve Kurs Merkezi
39	Denizli	Denizli Büyükşehir Belediyesi	Karaman Bilgi Evi ve Kurs Merkezi
40	Denizli	Denizli Büyükşehir Belediyesi	Kayıhan Bilgi Evi ve Kurs Merkezi
41	Denizli	Denizli Büyükşehir Belediyesi	Mehmet Akif Ersoy Bilgi Evi
42	Denizli	Denizli Büyükşehir Belediyesi	Sevindik Bilgi Evi ve Kurs Merkezi
43	Denizli	Denizli Büyükşehir Belediyesi	Yenişehir Bilgi Evi ve Kurs Merkezi
44	Erzurum	Erzurum Belediyesi	Yakutiye Bilgi Evi

45	Giresun	Çamoluk Belediyesi	Bilgi Evi
46	İstanbul	Bağcılar Belediyesi	Çınar Kültür Merkezi ve Bilgi Evi
47	İstanbul	Bağcılar Belediyesi	Demirkapı Bilgi Evi
48	İstanbul	Bağcılar Belediyesi	Ertuğrul Gazi Bilgi Evi
49	İstanbul	Bağcılar Belediyesi	Fatih Bilgi Evi
50	İstanbul	Bağcılar Belediyesi	Fevzi Çakmak Bilgi Evi
51	İstanbul	Bağcılar Belediyesi	Göztepe Bilgi Evi
52	İstanbul	Bağcılar Belediyesi	Güneşli Kocayusuf Kültür Merkezi ve Bilgi Evi
53	İstanbul	Bağcılar Belediyesi	Hasan Nail Canat Bilgi Evi ve Kültür Merkezi
54	İstanbul	Bağcılar Belediyesi	Hürriyet Bilgi Evi
55	İstanbul	Bağcılar Belediyesi	Kazım Karabekir Bilgi Evi
56	İstanbul	Bağcılar Belediyesi	Kemalpaşa Bilgi Evi
57	İstanbul	Bağcılar Belediyesi	Mahmutbey Kültür Merkezi
58	İstanbul	Bağcılar Belediyesi	Yavuz Selim Bilgi Evi
59	İstanbul	Bağcılar Belediyesi	Yenigün Bilgi Evi
60	İstanbul	Bağcılar Belediyesi	Yeşilbağ Bilgi Evi
61	İstanbul	Bağcılar Belediyesi	Yüzyıl Bilgi Evi
62	İstanbul	Bahçelievler Belediyesi	Basın Sitesi Bilgi Evi
63	İstanbul	Bahçelievler Belediyesi	Çobançeşme Bilgi Evi
64	İstanbul	Bahçelievler Belediyesi	Hürriyet Bilgi Evi
65	İstanbul	Bahçelievler Belediyesi	Kocasinan Bilgi Evi
66	İstanbul	Bahçelievler Belediyesi	Nazife Yaman Bilgi Evi
67	İstanbul	Bahçelievler Belediyesi	Siyavuşpaşa Bilgi Evi
68	İstanbul	Bahçelievler Belediyesi	Soğanlı Halk Kütüphanesi
69	İstanbul	Bahçelievler Belediyesi	Yenibosna Bilgi Evi
70	İstanbul	Başakşehir Belediyesi	Akif İnan Bilgievi
71	İstanbul	Başakşehir Belediyesi	Altunşehir Bilgievi
72	İstanbul	Başakşehir Belediyesi	Cemil Meriç Bilgievi
73	İstanbul	Başakşehir Belediyesi	Cevdet Kılıçlar Bilgievi
74	İstanbul	Başakşehir Belediyesi	Güvercintepe Bilgievi
75	İstanbul	Başakşehir Belediyesi	Necdet Yıldırım Bilgievi
76	İstanbul	Başakşehir Belediyesi	Şahintepe Bilgievi
77	İstanbul	Bayrampaşa Belediyesi	Altuntepsi Bilgi Evi
78	İstanbul	Bayrampaşa Belediyesi	Bayrampaşa Bilgi Merkezi
79	İstanbul	Bayrampaşa Belediyesi	Nazmiye Kaya Bilgi Evi
80	İstanbul	Beykoz Belediyesi	Göksu Mahalesi Bilgi Evi
81	İstanbul	Beykoz Belediyesi	Kavacık Bilgi Evi
82	İstanbul	Beykoz Belediyesi	Kültür Merkezi Bilgi Evi
83	İstanbul	Beyoğlu Belediyesi	Beyoğlu Belediyesi Gençlik Merkezi ve Bilgi Evi
84	İstanbul	Çekmeköy Belediyesi	Alemdağ Bilgi Evi
85	İstanbul	Çekmeköy Belediyesi	Fatih Bilgi Evi
86	İstanbul	Çekmeköy Belediyesi	Hamidiye Eğitim Merkezi
87	İstanbul	Çekmeköy Belediyesi	Ömerli Bilgi Evi
88	İstanbul	Çekmeköy Belediyesi	Yunus Emre Bilgi Evi

89	İstanbul	Esenler Belediyesi	Cahit Zarifoğlu Esgev Gençlik ve Bilgi Evi
90	İstanbul	Esenler Belediyesi	Erdem Bayazıt Gençlik ve Bilgi Evi
91	İstanbul	Esenler Belediyesi	Gençlik Merkezi
92	İstanbul	Esenler Belediyesi	Hacı Lütfiye Gürses Bilim Parkı
93	İstanbul	Esenler Belediyesi	M. Akif İnan Gençlik ve Bilgi Evi
94	İstanbul	Esenler Belediyesi	Nuri Pakdil Gençlik ve Bilgi Evi
95	İstanbul	Esenler Belediyesi	Rasim Özdenören Gençlik ve Bilgi Evi
96	İstanbul	Esenler Belediyesi	Sezai Karakoç Gençlik ve Bilgi Evi
97	İstanbul	Esenyurt Belediyesi	Muhtarçeşme Bilgi Evi
98	İstanbul	Eyüp Belediyesi	Akşemsettin Bilgi Evi
99	İstanbul	Eyüp Belediyesi	Düğmeciler Bilgi Evi
100	İstanbul	Eyüp Belediyesi	Eyüp Gençlik Merkezi
101	İstanbul	Eyüp Belediyesi	Karadolap Bilgi Evi
102	İstanbul	Eyüp Belediyesi	Kemberburgaz Bilgi Evi
103	İstanbul	Eyüp Belediyesi	Nişanca Bilgi Evi
104	İstanbul	Eyüp Belediyesi	Yeşilpınar Bilgi Evi
105	İstanbul	Fatih Belediyesi	Fener Balat Bilgi Evi
106	İstanbul	Fatih Belediyesi	Hekimoğlu Bilgi Evi
107	İstanbul	Fatih Belediyesi	Marmara Bilgi Evi
108	İstanbul	Fatih Belediyesi	Müftüoğlu Bilgi Evi
109	İstanbul	Fatih Belediyesi	Silivrikapı Bilgi Evi
110	İstanbul	Gaziosmanpaşa Belediyesi	Barbaros Bilgi Evi
111	İstanbul	Gaziosmanpaşa Belediyesi	Çimentepe Bilgi Evi
112	İstanbul	Gaziosmanpaşa Belediyesi	Gençlik Merkezi
113	İstanbul	Gaziosmanpaşa Belediyesi	Karadeniz Bilgi Evi
114	İstanbul	Gaziosmanpaşa Belediyesi	Kazım Karabekir Bilgi Evi
115	İstanbul	Gaziosmanpaşa Belediyesi	Tikveşli Bilgi Evi
116	İstanbul	Gaziosmanpaşa Belediyesi	Yeni Mahalle Bilgi Evi
117	İstanbul	Güngören Belediyesi	Mevlana Bilgi Evi
118	İstanbul	Kağıthane Belediyesi	Çeliktepe Bilgi Evi
119	İstanbul	Kağıthane Belediyesi	Gültepe Bilgi Evi
120	İstanbul	Kağıthane Belediyesi	Hürriyet Bilgi Evi
121	İstanbul	Kağıthane Belediyesi	Mehmet Akif Ersoy Bilgi Evi
122	İstanbul	Kağıthane Belediyesi	Şirintepe Bilgi Evi
123	İstanbul	Kartal Belediyesi	Engelsiz Bilgi Evi
124	İstanbul	Küçükçekmece Belediyesi	Cennet Bilgi Evi
125	İstanbul	Küçükçekmece Belediyesi	Fatih Bilgi Evi
126	İstanbul	Küçükçekmece Belediyesi	Halkalı Bilgi Evi
127	İstanbul	Küçükçekmece Belediyesi	İkitelli Bilgi Evi
128	İstanbul	Küçükçekmece Belediyesi	İnönü Bilgi Evi
129	İstanbul	Küçükçekmece Belediyesi	Mehmet Akif Bilgi Evi
130	İstanbul	Küçükçekmece Belediyesi	Sefaöy Bilgi Evi
131	İstanbul	Küçükçekmece Belediyesi	Söğütluçeşme Bilgi Evi
132	İstanbul	Küçükçekmece Belediyesi	Taştepe Bilgi Evi
133	İstanbul	Küçükçekmece Belediyesi	Yarımburgaz Bilgi Evi

134	İstanbul	Pendik Belediyesi	Ali Ulvi Kurucu Bilgi Evi ve Spor Merkezi
135	İstanbul	Pendik Belediyesi	Bahçelievler Bilgi Evi
136	İstanbul	Pendik Belediyesi	Hüseyin Vassaf Bilgi Evi ve Spor Merkezi
137	İstanbul	Pendik Belediyesi	Yıldıztepe Bilgi Evi
138	İstanbul	Sancaktepe Belediyesi	Ahmet Kelesoglu Bilgi Evi
139	İstanbul	Sancaktepe Belediyesi	Ahmet Yesevi Bilgi Evi
140	İstanbul	Sancaktepe Belediyesi	Aksemseddin Bilgi Evi
141	İstanbul	Sancaktepe Belediyesi	Asik Veysel Bilgi Evi
142	İstanbul	Sancaktepe Belediyesi	Erdem Beyazıt Bilgi Evi
143	İstanbul	Sancaktepe Belediyesi	Fatih Sultan Mehmet Bilgi Evi
144	İstanbul	Sancaktepe Belediyesi	Fehmi Yılmaz Bilgi Evi
145	İstanbul	Sancaktepe Belediyesi	Haci Bektas-i Veli Bilgi Evi
146	İstanbul	Sancaktepe Belediyesi	Kadir Topbas Bilgi Evi
147	İstanbul	Sancaktepe Belediyesi	Karacaoglan Bilgi Evi
148	İstanbul	Sancaktepe Belediyesi	Mehmet Akif Ersoy Bilgi Evi
149	İstanbul	Sancaktepe Belediyesi	Mevlana Bilgi Evi
150	İstanbul	Sancaktepe Belediyesi	Mustafa Oncel Bilgi Evi
151	İstanbul	Sancaktepe Belediyesi	Necip Fazıl Bilgi Evi
152	İstanbul	Sancaktepe Belediyesi	Saban-i Veli Bilgi Evi
153	İstanbul	Sancaktepe Belediyesi	Yunus Emre Bilgi Evi
154	İstanbul	Sultangazi Belediyesi	75. Yıl Bilgi Evi
155	İstanbul	Sultangazi Belediyesi	Cumhuriyet Bilgi Evi
156	İstanbul	Tuzla Belediyesi	Aydınlı Bilgi Evi
157	İstanbul	Tuzla Belediyesi	Mimar Sinan Bilgi Evi
158	İstanbul	Tuzla Belediyesi	Orhanlı Bilgi Evi
159	İstanbul	Tuzla Belediyesi	Yayla Bilgi Evi
160	İstanbul	Ümraniye Belediyesi	Adil Amca Bilgi Evi
161	İstanbul	Ümraniye Belediyesi	Ahmet Cevdet Paşa Bilgi Evi
162	İstanbul	Ümraniye Belediyesi	Ahmet Yüksel Özemre Gençlik ve Kültür Merkezi
163	İstanbul	Ümraniye Belediyesi	Akif İnan Bilgi Evi
164	İstanbul	Ümraniye Belediyesi	Aliya İzzet Begoviç Kültür ve Eğitim Merkezi
165	İstanbul	Ümraniye Belediyesi	Altınşehir Bilgi Evi
166	İstanbul	Ümraniye Belediyesi	Cahit Zarifoğlu Kültür ve Eğitim Merkezi
167	İstanbul	Ümraniye Belediyesi	Cemil Meriç Gençlik Eğitim ve Kültür Merkezi
168	İstanbul	Ümraniye Belediyesi	Dumlupınar Mahallesi Bilgi Evi
169	İstanbul	Ümraniye Belediyesi	Erdem Beyazıt Bilgi Evi
170	İstanbul	Ümraniye Belediyesi	Hoca Ahmet Yesevi Bilgi Merkezi
171	İstanbul	Ümraniye Belediyesi	Lokman Hekim Bilgi Evi
172	İstanbul	Ümraniye Belediyesi	M.Celalettin Ökten Bilgi Evi
173	İstanbul	Ümraniye Belediyesi	Mehmet Akif Kültür ve Eğitim Merkezi
174	İstanbul	Ümraniye Belediyesi	Namık Kemal Kültür ve Eğitim Merkezi
175	İstanbul	Ümraniye Belediyesi	Necip Fazıl Kültür ve Eğitim Merkezi
176	İstanbul	Ümraniye Belediyesi	Nikah Sarayı Kültür Merkezi
177	İstanbul	Ümraniye Belediyesi	Nurettin Topçu Gençlik ve Kültür Merkezi

178	İstanbul	Ümraniye Belediyesi	Ömer Seyfettin Bilgi Evi
179	İstanbul	Ümraniye Belediyesi	Prof.Necmettin Erbakan Bilgi Evi
180	İstanbul	Ümraniye Belediyesi	Sabahattin Zaim Gençlik ve Kültür Merkezi
181	İstanbul	Ümraniye Belediyesi	Samiha Ayverdi Gençlik ve Kültür Merkezi
182	İstanbul	Ümraniye Belediyesi	Seyyit Onbaşı Bilgi Evi
183	İstanbul	Ümraniye Belediyesi	Topağacı Mah. Bilgi Evi
184	İstanbul	Ümraniye Belediyesi	Yunus Emre Bilgi Evi
185	İstanbul	Üsküdar Belediyesi	Cevdet Çetindoğan Çocuk Akademisi
186	İstanbul	Üsküdar Belediyesi	Fevziye Meriç Çocuk Akademisi
187	İstanbul	Üsküdar Belediyesi	Güzeltepe Bilgi Evi
188	İstanbul	Üsküdar Belediyesi	Kirazlıtepe Bilgi Evi
189	İstanbul	Üsküdar Belediyesi	Mehmet Akif Ersoy Bilgi Evi
190	İstanbul	Üsküdar Belediyesi	Münevver Ayaşlı Çocuk Akademisi
191	İstanbul	Üsküdar Belediyesi	Prof. Dr. Hayrettin Karaman Çocuk Akademisi
192	İstanbul	Üsküdar Belediyesi	Prof. Dr. Saim Yeprem Çocuk Akademisi
193	İstanbul	Üsküdar Belediyesi	Selami Ali Bilgi Evi
194	İstanbul	Zeytinburnu Belediyesi	Beştelsiz Bilgi Evi
195	İstanbul	Zeytinburnu Belediyesi	Merkez Efendi Bilgi Evi
196	İstanbul	Zeytinburnu Belediyesi	Seyit Nizam Bilgi Evi
197	İstanbul	Zeytinburnu Belediyesi	Sümer Bilgi Evi
198	İstanbul	Zeytinburnu Belediyesi	Veliefendi Bilgi Evi
199	İstanbul	Zeytinburnu Belediyesi	Yenidoğan - Gökalp Bilgi Evi
200	İstanbul	Zeytinburnu Belediyesi	Yeşiltepe Bilgi Evi
201	İzmir	Kemalpaşa Belediyesi	Örnekköy Bilgi Evi
202	Karabük	Safranbolu Belediyesi	SAKEM-Bilgi Evi
203	Karaman	Ermenek Belediyesi	Online Bilgievi
204	Kırşehir	Kaman Belediyesi	Atatürk Bilgi Evi
205	Kocaeli	Başiskele Belediyesi	İbni Sina Bilgi Evi
206	Kocaeli	Başiskele Belediyesi	Yuvacık Bilgi Evi
207	Kocaeli	Çayırova Belediyesi	Şehit Yb. İker Çelikcan Bilgi Evi
208	Kocaeli	Çayırova Belediyesi	Şekerpinar Bilgi Evi
209	Kocaeli	Çayırova Belediyesi	Türkan Göktürk Bilgi Evi
210	Kocaeli	Çayırova Belediyesi	Yunus Ergüz Bilgi Evi
211	Kocaeli	Darıca Belediyesi	Emek Bilgi Evi
212	Kocaeli	Darıca Belediyesi	Esentepe Bilgi Evi
213	Kocaeli	Darıca Belediyesi	Hacı İsmail Çopur Bilgi Evi
214	Kocaeli	Darıca Belediyesi	Mehmet Akif Ersoy Bilgi Evi
215	Kocaeli	Darıca Belediyesi	Mehmet Zahit Kotku Bilgi evi
216	Kocaeli	Darıca Belediyesi	Nenehatun Bilgi Evi
217	Kocaeli	Darıca Belediyesi	Osmangazi Bilgi Evi
218	Kocaeli	Darıca Belediyesi	Piri Reis Bilgi Evi
219	Kocaeli	Darıca Belediyesi	Sırasöğütler Bilgi Evi
220	Kocaeli	Kartepe Belediyesi	Arslanbey 1 Bilgi Evi
221	Kocaeli	Kartepe Belediyesi	Arslanbey 2 Bilgi Evi
222	Kocaeli	Kartepe Belediyesi	Eşme Bilgi Evi

223	Kocaeli	Kartepe Belediyesi	Köseköy Bilgi Evi
224	Kocaeli	Kartepe Belediyesi	Maşukiye Bilgi Evi
225	Kocaeli	Kartepe Belediyesi	Sarımeşe Bilgi Evi
226	Kocaeli	Kartepe Belediyesi	Suadiye Bilgi Evi
227	Kocaeli	Kartepe Belediyesi	Tepetarla Bilgi Evi
228	Kocaeli	Kartepe Belediyesi	Uzuntarla 1 Bilgi Evi
229	Kocaeli	Kartepe Belediyesi	Uzuntarla 2 Bilgi Evi
230	Kocaeli	Kocaeli Büyükşehir Belediyesi	Akçakoca Bilgi Evi
231	Kocaeli	Kocaeli Büyükşehir Belediyesi	Barbaros Hayrettin Bilgi Evi
232	Kocaeli	Kocaeli Büyükşehir Belediyesi	Ertuğrul Gazi Bilgi Evi
233	Kocaeli	Kocaeli Büyükşehir Belediyesi	Fatih Sultan Mehmet Bilgi Evi
234	Kocaeli	Kocaeli Büyükşehir Belediyesi	İbn-i Sina Bilgi Evi
235	Kocaeli	Kocaeli Büyükşehir Belediyesi	Karamürsel Alp Bilgi Evi
236	Kocaeli	Kocaeli Büyükşehir Belediyesi	Kazım Kara Bilgi Evi
237	Kocaeli	Kocaeli Büyükşehir Belediyesi	Marieanne Bilgi Evi
238	Kocaeli	Kocaeli Büyükşehir Belediyesi	Mehmet Akif Ersoy Bilgi Evi
239	Kocaeli	Kocaeli Büyükşehir Belediyesi	Mimar Sinan Bilgi Evi
240	Kocaeli	Kocaeli Büyükşehir Belediyesi	Serdar Bilgi Evi
241	Kocaeli	Kocaeli Büyükşehir Belediyesi	Sezai Karakoç Bilgi Evi
242	Kocaeli	Kocaeli Büyükşehir Belediyesi	Yuvacık Bilgi Evi
243	Konya	Sarayönü Belediyesi	Online Bilgievi
244	Manisa	Şehzadeler Belediyesi	Karaağaçlı Bilgi Evi
245	Sakarya	Adapazarı Belediyesi	Bilgi Evi
246	Samsun	İlkadım Beldiyesi	Belediye Kültür Merkezi Bilgi Evi
247	Samsun	İlkadım Beldiyesi	Belediye Spor Salonu Bilgi Evi
248	Şanlıurfa	Siverek Belediyesi	Osman Esad Efendi Bilgi Evi
249	Şanlıurfa	Siverek Belediyesi	Selahattin Eyyubi Bilgi Evi